

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 246
van **MANUELA VAN WERDE**
datum: 24 maart 2017

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN
ONROEREND ERFGOED

Sint-Catharinakerk Tongeren - Herbestemming

De Sint-Catharinakerk in Tongeren maakt deel uit van een beschermd dorpsgezicht en is als onderdeel van het begijnhof eveneens opgenomen op de lijst van werelderfgoed.

In juli 2015 besloot de eigenaar, het autonoom gemeentebedrijf van Tongeren, om de kerk te verkopen en sloot een akkoord met het aanpalende Poverello, dat in de Sint-Catharinakerk een bezinningscentrum wilde beginnen. Het autonoom gemeentebedrijf en Poverello zetten zich aan tafel om een restauratiedossier samen te stellen.

Onlangs verscheen het bericht dat Poverello afziet van de aankoop omdat de restauratiekosten veel hoger zijn dan gedacht. Men spreekt van "een gemiste kans".

1. Welke langetermijnvisie heeft de stad Tongeren in haar kerkenbeleidsplan opgenomen met betrekking tot de Sint-Catharinakerk?
2. Hoe staat de minister tegenover de initiële plannen voor de herbestemming van de Sint-Catharinakerk in het Begijnhof van Tongeren? Werden deze herbestemmingsvoorstellen besproken met zijn kabinet of administratie?
3. Werd reeds een restauratiedossier voor de Sint-Catharinakerk ingediend? Zo ja, voor welke werken? Wat was de raming van de geplande werken en hoeveel subsidie kon hiervoor verkregen worden?
4. Ziet de minister andere mogelijkheden voor een herbestemming van dit waardevol erfgoed, nu de deal met Poverello afgesprongen is?
5. Hoe kan de minister verder verval van de Sint-Catharinakerk tegengaan?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 246 van 24 maart 2017

van **MANUELA VAN WERDE**

1. De Sint-Catharinakerk in Tongeren is nooit een parochiekerk geweest. Na de Franse Revolutie kwam de kerk in het bezit van de Tongerse Godshuizencommissie die de kerk verhuurde aan de paters minderbroeders. Na het vertrek van de minderbroeders, nu al ettelijke jaren geleden, kwam de kerk weer in handen van het OCMW en de stad Tongeren.
Aangezien de Sint-Catharinakerk geen gebouw voor de erkende eredienst is, dient ze ook niet opgenomen te worden in het kerkenbeleidsplan van de stad Tongeren. In het kerkenbeleidsplan is de kerk dus niet opgenomen en er werd geen toekomstvisie voor uitgewerkt.
2. Het agentschap Onroerend Erfgoed is er in de periode 2013-2014 van op de hoogte gebracht dat de Begijnhofkerk door de gemeente werd overgedragen aan het AGB met het oog op een eventuele verkoop. Het agentschap was ook aanwezig op de informatiesessie hierover ter plaatse. Het agentschap kan een ingebruikname van de Sint-Catharinakerk als bezinningsruimte zeker positief beoordelen. Van belang blijft wel dat de nodige instandhoudingswerken gebeuren om het gebouw in een goede toestand te kunnen bewaren, en dat de effectieve ingrepen die hiervoor nodig zijn, voldoende respectvol omgaan met de aanwezige erfgoedkenmerken en erfgoedelementen. Een concrete uitwerking van de plannen, binnen een beheersplan of in een toelatingsaanvraag, kreeg het agentschap nog niet.
3. De laatste premie aan de Sint-Catharinakerk toegekend, dateert van 1999. Dit betrof een onderhoudspremie voor dringende instandhoudingswerken.
Het laatste decennium is het agentschap enkel een dossier bekend uit 2013 waarbij toelating gevraagd werd door het AGB Tongeren voor het uitvoeren van dringende instandhoudingswerken. Meer concreet betrof dit het nazicht en het herstel van de dakbedekking op het schip en de toren, het verwijderen van loszittende stenen en het plaatselijk opvullen van holtes, dit in functie van de stabiliteit en het voorkomen van verdere schade.
Een aanvraag voor een erfgoedpremie is niet ingediend, en is voor zover de administratie gekend, ook niet in opmaak. Voor stedelijke eigendommen is omwille van het verhoogde premiepercentage een beheersplan verplicht wanneer een erfgoedpremie wordt aangevraagd. Voor deze kerk is er momenteel ook nog geen beheersplan opgesteld.
4. Er is geen reden om aan te nemen dat er geen of weinig herbestemmingsmogelijkheden zouden zijn voor deze begijnhofkerk. Zoals reeds aangegeven blijft het natuurlijk van belang dat de nodige instandhoudingswerken gebeuren om het gebouw in een goede toestand te kunnen bewaren, en dat de effectieve ingrepen die nodig zijn voor de herbestemming voldoende respectvol omgaan met de aanwezige erfgoedkenmerken en erfgoedelementen. De opmaak van een beheersplan en/of het uitvoeren van een herbestemmingsonderzoek zouden hierbij zeker kunnen helpen. Voor deze instrumenten is een premie tot 80% mogelijk.
5. Voor kleinere werken kan een standaardpremie aangevraagd worden bij het agentschap. Deze procedure is vrij eenvoudig en de premie kan op korte termijn

verleend worden. Daarnaast dient opgemerkt te worden dat voor beschermd erfgoed het actief en passief behoudsbeginsel van toepassing is. Dit betekent dat het beschermd erfgoed in goede staat moet behouden blijven en dat het verboden is het beschermde goed te ontsieren, beschadigen, vernielen, of andere handelingen te stellen die de erfgoedwaarden ervan aantasten. Als hieraan niet wordt voldaan kan de administratie een handhavingstraject opstarten.